

København, den 27. januar 2010

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Institutionskontor I
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K.
att.: Fuldmægtig Hanne Traberg.

Pr. elektronisk post: IAIK1@uvm.dk med anført i emnefeltet: "Høring – Friskolelovforslag"

Vedr. høring over forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Internationale filialer og klasstrinskrav)

Foreningen takker for tilsendte udkast og skal herved kommentere ovennævnte forslag.

Vedrørende forslaget § 1, nr. 1:

Foreningen savner med ændringsforslagets udformning en rimelig begrundelse for ændringens nødvendighed og ser heller ingen elementer af forenkling heri. Tværtimod kompliceres skolernes driftsvilkår, og adskillige frie grundskolers eksistens vil være truet. Skulle begrundelsen have sammenhæng med eventuelle fortolkningsproblemer, ønsker vi at pege på to andre muligheder:

- A. Forslaget stilles i bero og i stedet overvejes en regelforenkling, der meget enkelt består i at ophæve friskolelovens § 2, stk. 1 og 2, som er overflødige (eller forholdsvis enkelt kan gøres overflødige). Der henvises endvidere til, at Friskolelovens § 19 allerede indeholder sådanne elevtalskrav, der umuliggør skoler med et meget lille (samlet) elevtal.
- B. Forslaget udbygges med en mere ambitiøs og progressiv tilføjelse, der sikrer, at forslaget sagligt kan begrundes og samtidig "løse" andre aktuelle udfordringer. Der tænkes her på en mulighed for at give de frie grundskoler adgang til at drive afdelingsopbygning svarende til de muligheder, som folkeskolen har. Foreningen har peget på muligheden af at tillade skoler med fx elever på to sammenhængende "intervaller" (fx 0.-2. klasstrin og 3.-5. klasstrin *eller* 3.-5. og 6.-7 (samt 8.-9. klasstrin) *eller* 6.-7 og 8.-9 klasstrin). En anden "opdeling" kunne være et krav om mindst seks sammenhængende klasstrin, der som minimum skulle indeholde enten 0. klasse eller 9. klasse.

Vedrørende begge forslag (A og B) skal foreningen pege på, at det bør overvejes om ændringer i elevtalskravene kan formuleres i forbindelse med et lovforberedende udvalgsarbejde (eksempelvis i det såkaldt "selvejendvalg").

I bemærkningerne til lovforslaget hedder det, at forslaget kan begrundes i et ønske om at give børnene oplevelse af et skolemiljø, hvor der skabes sociale relationer med andre børn på samme alder eller "...". Det er foreningens opfattelse, at skolens forældre samt dens lærere og ledelse nok er de bedste til at vurdere, hvornår sammensætningen og klasse størrelsen er ideel mht. at tilvejebringe et godt skolemiljø. Samtidig er det ikke vores opfattelse, at der er teoretisk pædagogisk belæg for "påstanden".

Klasseintervallet 6.-7. klasstrin er kunstigt/ikke-operativt i den forstand, at grundskolens læseplaner nu ofte opererer med et andet interval, der "hedder" 7.-9. klasstrin, og som i dag i mange sammenhænge opfattes som "overbygningen".

Lovændringerne tager ikke hensyn til, at grundskoler i visse landområder/egne ofte har et elevgrundlag, der er meget uensartet fordelt på klasstrin. I øvrigt tager foreningen forbehold i forhold til de i bemærkningerne anførte dispensationer og undtagelser. Det er vores opfattelse, at

ikke alle skoler er påført listen. Vi skal pege på den løsning, såfremt forslaget vedtages, at alle eksisterende og tilskudsmodtagende skoler pr. 5/9 2009 medtages og anerkendes som havende en generel dispensation.

Vi gør endvidere opmærksom på, at ændringerne kan påføre kostskolerne (måske utilsigtede) vanskeligheder med at opfylde elevtalskravet, idet loven anviser at grundskoler med kostafdeling kan opfylde elevtalskravet på baggrund af elevtallet på 1. – 9. klassetrin. Det foreliggende forslag til lovændring får nu den konsekvens, at en kostskole skal have mindst 18 dagelever på 0 – 5. klassetrin og mindst 18 elever i kostafdelingen – altså et totalt elevtal på 36!

Vedrørende forslaget § 1, nr. 7:

I fald loven vedtages bør det fremgå af lovbemærkningerne, at påbud om opfyldelse af klassetrinskrav skal afgives senest 14 dage efter indberetningen pr. 5/9.

Vedrørende forslaget § 1, nr. 2

Vi anerkender, at forskellige analyser påpeger et behov for at skabe flere pladser på grundskoler med en international afdeling – herunder at der skabes ekstra kapacitet ved at tillade oprettelse af en eller flere filialer. Vi medvirker også gerne til at finde pragmatiske løsninger. Men vi foretrækker imidlertid, at der åbnes for en generel adgang til filialdrift. Dette kan ganske enkelt ske ved, at afdelinger/overbygning/indskoling (jf. bemærkninger vedr. forslaget § 1, nr. 1, B) kunne opnå tilladelse til at foregå ved en filial. Vi mener således, at en sådan adgang skal gives for alle skoler og skoleformer. Vi er også lidt bekymrede for endnu en "særregel" i de frie grundskolers lovgrundlag.

Vi ønsker som nævnt ikke at stille os i vejen for sådanne filialdannelser, men erindrer om, at foreningen gennem flere år har peget på, at der var behov for en "filiallovgivning" på området, men således at det var en generel adgang, som "alle skoleformer og pædagogiske retninger/holdninger" kunne benytte sig af.

Vi skal derfor pege på, at en løsning vedr. kapacitetsproblemer ved skoler med internationale afdelinger kunne løses på en i juridisk forstand mere fremadrettet og hensigtsmæssig måde ved at give en generel mulighed for/tilladelse til, at (alle) bestående skoler kunne indlede et samarbejde om fælles ledelse og fælles administration, og at alle skoler fik "filialmuligheden". Forslaget er hidtil blevet afvist med den begrundelse, at loven ikke muliggjorde filialdannelser. Når filialdannelser nu åbenbart godt kan anvendes som "organisationsform", må en sådan tilladelse naturligvis udstrækkes til alle de etablerede skoler, hvoraf mange længe har ønsket dette, fordi de herved kunne etablere en mere rationel drift og samtidig dække et behov for at udvide kapaciteten, hvilket netop i bemærkningerne anføres som grunden til at ændre loven. Polemisk ønsker foreningen at stille følgende spørgsmål: Er det statens opgave at hjælpe specielle skoleprojekter inden for friskolelovens område med at udvide kapaciteten? Og – hvilke holdningsskoler/retninger skal ikke have adgang til at udvide kapaciteten?

Vi ønsker ikke i denne sammenhæng at fremføre yderligere bemærkninger eller kommentarer og skal afslutningsvis anføre, at de foreslåede lovændringer i flere henseender er problematiske. Vi medvirker gerne med mere konkrete forslag vedrørende ændringer i loven, men har her peget på behovet for et mere fremadrettet perspektiv.

Med venlig hilsen

p.f.v.

Kurt Ernst, formand

Ebbe Forsberg, sekretariatsleder

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Institutionskontor I
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K.
att.: Fuldmægtig Hanne Traberg.

København, den 29. januar 2010

Allonge til høring over forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Internationale filialer og klassetrinsskrav)

Ministeriets reference: 123.863.031 – liste over skoler uden undervisning i hele forløbet fra 0. – 7. klasse).

I forlængelse af foreningens høringssvar af 27. ds. sender vi hermed en oversigt over medlemsskoler, der – efter vores oplysninger - ikke har undervisning på samtlige klassetrin fra 0. – 7.

Skoler uden fuldt forløb fra 0. -7. klasse:

345 006	Tølløse Privatskole
175 017	Frederiksberg Privatskole
756 002	Ikast Brande International School
525 010	Kostskolen i Sønderjylland (jf. gymnasieloven)
473 014	Ringe Kost- og Realskole
315 012	Stenhus Kostskole
683 007	Vinderup Realskole
793 008	Ålestrup Realskole

Vi gør opmærksom på, at denne liste ikke nødvendigvis er fuldstændig, og at vi betragter alle medlemsskoler, som ved en evt. lovændrings ikrafttrædelse ikke havde undervisning på alle klassetrin, som undtaget fra de foreslåede bestemmelser. Vi har forstået på ministeriet, at dette ville være tilfældet.

Med venlig hilsen

Kurt Ernst / Ebbe Forsberg

Danmarks Privatskoleforening

Undervisningsministeriet
Institutionskontor 1
LAIK1@uvm.dk
Mrk. "Høring – Friskolelovforslag"

25. januar 2010

Svar på høring over ændring af friskoleloven m.v. (etablering af filialer)

Dansk Erhverv har modtaget Undervisningsministeriets høring over udkast til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseksamen (hf-kurser) (Internationale filialer og klassetrinsskrav m.v.).

Dansk Erhverv hilser en lovændring særdeles velkommen, som skaber hjemmel til, at der tilvejebringes flere internationale skolepladser til gavn for skolesøgende børn af *expats* i Danmark. Vi er således positive overfor lovforslaget i det omfang, det styrker erhvervslivets muligheder for at tiltrække og fastholde kvalificeret udenlandsk arbejdskraft – og dermed mulighederne for at skabe nye værdiskabende jobs og vækst i Danmark.

En undersøgelse af Københavns Erhvervscenter fra 2009 viser, at der mangler 2.400 pladser på de internationale skoler i København – cirka det dobbelte af det nuværende antal. Det betyder, at højtuddannet udenlandsk arbejdskraft i mange tilfælde fravælger København og Danmark i det hele taget. Københavns vigende evne som videnmagnet bekræftes i den seneste OECD-rapport om hovedstadsområdets konkurrenceevne. Den høje marginalskat er et indlysende problem – derfor skal København score højt på andre parametre – for eksempel adgang til internationale skoler, sociale og faglige netværk m.v.

De sociale og professionelle relationer betyder meget for beslutningen om at blive i Danmark. Derfor har Dansk Erhverv med Finansrådet og The Copenhagen Post oprettet netværket www.expatindenmark.com. Netværket omfatter faglige netværk, sociale aktiviteter og praktiske råd om livet i Danmark. Initiativet har mødt stor interesse fra *expats*, virksomheder, udenlandske studerende, universiteter m.v. Netværket har mere end 3.000 registrerede brugere.

Vi kan ikke se af lovforslaget, at der tilvejebringes et økonomisk grundlag for de frie grundskoler til at udvide deres fysiske kapacitet, hvorfor vi opfordrer til, at lovbehandlingen tager højde herfor – f.eks. via en statslig lånegaranti til de frie grundskoler, der måtte ønske at bygge nye filialer. Vi så også gerne, at der gennemføres flere forsøg med engelsksprogede klasser i folkeskolen.

Med venlig hilsen

Jannik Schack Linnemann
Markedschef

JSL
jsl@danskerhverv.dk

Side 1/1

3

DANSK Friskoleforening

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Institutionskontor I
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K.

Friskolernes Kontor

Prices Havevej 11
5600 Faaborg

Telefon 62 61 30 13
Telefax 62 61 39 11

df@friskoler.dk
www.friskoler.dk

Giro 828-2218
CVR nr. 46675118

att. Fuldmægtig Hanne Traberg

Dato: 22.01.10

Journal: 812/2

Vedr. høring over forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Internationale filialer og klassetrinskrav)

Dansk Friskoleforening skal hermed kommentere det foreliggende udkast til lovændring, hvor især ændringer til klassetrinskrav forventes at få markant betydning for en række skolers overlevelsesmuligheder.

Om ændring af klassetrinskrav, lovens § 2 stk. 1 og 2.

Baggrunden for denne ændring har været en konkret sag, hvor det blev tydeligt, at Undervisningsministeriet ikke længere havde fælles forståelse med skolerne og skoleforeningerne om kravet i den gældende lovs § 2 stk. 1, hvorefter en fri grundskole mindst skal omfatte børnehaveklasse og 1. – 7. klassetrin. Under drøftelserne med ministeriet blev det klart, at der ikke i lovgivningen eller forarbejderne til friskoleloven findes nogen entydig tolkning af denne bestemmelse. Skolerne har altid forstået denne regel som et krav om, at de skulle udbyde undervisning på de nævnte klassetrin, mens det ikke var afgørende, om der faktisk var tilmeldt elever til den udbudte undervisning på hvert enkelt klassetrin. Ministeriet oplyste til gengæld, at man i en konkret sag tidligere havde tolket bestemmelsen som et krav om, at der til stadighed skal være undervisningsaktivitet på hvert enkelt klassetrin (1. – 7. kl.) og derfor ikke kunne anerkende, at en friskole kunne godkendes med elever på blot et enkelt klassetrin.

Den faktuelle uenighed om forståelse af lovens § 2 stk. 1 medførte i 2008 lukning af en skole, som umiddelbart før lukningen manglede elever på et enkelt klassetrin. Foreningen har siden fremkomsten af denne konkrete sag været i dialog med ministeriet, hvilket har resulteret i det fremsatte lovforslag, som vi dog kun kan betragte som en smule bedre end ministeriets seneste tolkning af lovbestemmelsen. Det fremsatte forslag vil med jævne mellemrum medføre lukning af skoler og stort set umuliggøre drift af ikke-tilskudsberettigede friskoler. Samtidig er lovforslaget uden det bredere perspektiv, som kunne begrunde en ændring, idet skolernes i dag virker i lokalområder, hvor kommunerne anvender folkeskolelovens muligheder for at drive skoler med færre klassetrin. Dette vil typisk medføre folkeskoler med 0 – 3. klassetrin, 0 – 6. klassetrin, 0 – 9. klassetrin eller overbygningsskoler. I denne virkelighed virker det antikveret, at frie grundskoler mindst skal omfatte 0 – 7. klassetrin, når en del skoler er stærkt påvirket af tidspunktet for overflytning af folkeskoleelever. På den baggrund har Dansk Friskoleforening foreslået, at det blev muligt at drive

skoler med mindst 6 sammenhængende klassetrin, der som minimum skulle omfatte enten børnehaveklasse eller 9. årgang.

Vi skal påvise et antal yderligere problemstillinger:

- Skolernes elevtal fordeler sig ofte uensartet på klassetrin, og specielt i tyndbefolkede områder og „sølvbryllupskvarterer” kan skoler med mellemrum stå med flere årgange uden elever. Selv skoler med over 60 elever vil med mellemrum få problemer med at opfylde de nye klassetrinskrav i et af de tre intervaller, og for de mindste skoler vil fordelingskravet til 24 elever i realiteten betyde, at der i praksis vil gælde et højere elevtalskrav end 32 elever. For at råde bod på dette burde der indføres mulighed for opgørelse af elevtallet på et 3-års gennemsnit svarende til gældende friskolelovs § 19 stk. 1.
- Muligheder for at dispensere fra elevtalskravet efter tidligere friskolelov er meget lidt benyttet. Det skyldes kravet om, at en skole, som kun omfatter 0 – 5. klassetrin eller 0 – 6. klassetrin, skal træffe aftale med en anden fri grundskole eller kommunen om henvisning af eleverne. Denne henvisning indebærer, at skolernes undervisning skal koordineres m.h.t. undervisningsplan, målbeskrivelser og undervisningsmateriale. I praksis skal skolen altså afgive en del af sin undervisningsfrihed.
- Det bør fremgå af lovbemærkningerne, at påbud om opfyldelse af klassetrinskrav kun kan udstedes på grundlag af en opgørelse den 5. september og i umiddelbar forlængelse af indberetningen. En skole kan med den foreliggende tekst risikere at få et påbud i slutningen af et skoleår som følge af elevgrundlaget den 5. september i det forudgående kalenderår. Dette har næppe været hensigten og bør præciseres.
- Der har til stadighed eksisteret et mindre antal friskoler, som ikke har modtaget statstilskud, fordi de ikke har kunnet opnå det tilstrækkelige elevtal. Klassetrinskravene medfører, at disse skoler skal opnå mindst 24 elever for ikke at overgå til hjemmeundervisningsreglerne, hvilket i almindelighed er urealistisk. Denne konsekvens af lovændringen har vi tidligere påpeget, men ikke fået begrundet. Når man fremadrettet må forvente, at flere velfungerende skoler mister retten til at modtage statstilskud, skal man være opmærksom på, at skolerne heller ikke kan fortsætte friskoledriften uden statstilskud og i øvrigt er frataget mulighederne for at genvinde tilskudsretten i de første 12 mdr., selv om de får tilgang af elever. Denne ændring forekommer uforståelig og er ubegrundet.
- I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser begrundes klassetrinskravene med størrelsen af det pædagogiske miljø og elevernes muligheder for sociale relationer. Denne begrundelse er ganske ny i henseende til friskoleloven og kravene til skolernes udbud af undervisning. Begrundelsen forekommer at være et forsøg på at definere, hvad der er god skole, mens hensigten med friskoleloven er at give forældrene mulighed for selv at definere dette med respekt for niveauet i undervisningen. Vi finder bestemmelsen uklar og en glidebane for fremtidig forståelse af friskoleloven, da den bl.a. også kan opfattes som en hindring for samlæste klasser på tværs af de lovgivne klassetrinsintervaller.
- I samme bemærkningsafsnit oplyses, at en skole fortsat ikke kan lægge hovedvægten af sin undervisningsaktivitet i enten de første skoleår eller de sidste skoleår. Denne formulering er forhåbentlig direkte fejlagtig, da den medfører, at en skole ikke kan udbyde 5 spor i overbygningen og et enkelt spor i indskolingen. Bestemmelsen skal formentlig fastslå, at en fri grundskole fort-

sat ikke kan bestå af de første 6 klassetrin eller de sidste 6 klassetrin, som bl.a. Dansk Friskoleforening har foreslået. Dette må vi stærkt beklage, da vi ikke formoder, at en skole uden 7. klassetrin forventes at få særlige problemer med det pædagogiske miljø og elevernes muligheder for sociale relationer.

- Frie grundskoler med kostafdeling blev med Tvindloven påført et klassetrinsproblem, idet kostafdelinger blev indskrænket til kun at kunne omfatte 6. – 10. klassetrin mod tidligere hele skoleforløbet. Da de mindre kostskoler dermed fik problemer med at opfylde elevtalskravet, blev loven ændret på Undervisningsministeriets foranledning, så elevtalskravet for kostskolernes vedkommende herefter kunne opgøres på 1. – 9. klassetrin. Det foreliggende forslag til lovændring får nu til konsekvens, at en kostskole skal have mindst 18 dagelever på 0 – 5. klassetrin og mindst 18 elever i kostafdelingen. Frie grundskoler med kostafdeling har altså fået et elevtalskrav på 36 elever. I betragtning af at en kostskole etablerer en særlig skole- og undervisningsidentitet, må det for de mindste kostskoler anses for næsten umuligt at skulle tiltrække det nødvendige antal dagelever på de yngste klassetrin. Loven burde indeholde en realistisk særbestemmelse for skoler med kostafdeling.

Dansk Friskoleforening skal i lyset af ovenstående bemærkninger foreslå, at friskolelovens § 2 stk. 1 ændres til et krav om udbud af undervisning på mindst 6 sammenhængende klassetrin, der som minimum omfatter børnehaveklasse eller 9. klasse. Foreningen ser ingen grund til at supplere elevtalskrav med bureaukratiske klassetrinskrav, men som hidtil alene en dokumentationspligt vedr. udbud af undervisning på et antal sammenhængende klassetrin.

Om ændring af reglerne for internationale filialer

Ændringen vedr. de internationale afdelinger/filialer begrundes med en tværministeriel analyse vedr. rekruttering af højt kvalificeret arbejdskraft, hvor forskellige barrierer er blevet identificeret. Umiddelbart forekommer det forunderligt, at undervisning på et europæisk hovedsprog skulle være en speciel opgave for frie grundskoler, men ikke for folkeskolen. Dansk Friskoleforening finder dog den internationale undervisning for værdifuld i en globaliseret verden, men det forekommer os besynderligt, at denne undervisning defineres som forbeholdt børn af forældre, der kun skal opholde sig i Danmark i kort tid. Dels vil opholdets varighed ofte være uvis, og dels vil en del danske statsborgere også kun opholde sig i Danmark for kortere tid mellem perioder med udstationering. Den anvendte definition synes altså noget uklar, ligesom det ikke forekommer klart, om filialerne skal opfylde klassetrinskrav som øvrige frie grundskoler.

Oprettelsen af filialer har hidtil været umulig, idet lovens krav om geografisk nærhed blev indført for at umuliggøre, at nyoprettede skoler kunne omgå anmeldelsesfristen ved at lade sig etablere som filial af en bestående friskole. Dansk Friskoleforening har i flere år foreslået, at det burde være muligt for bestående skoler at indlede et samarbejde om fælles ledelse og fælles administration, men forslaget er blevet afvist med den begrundelse, at loven ikke muliggjorde filialdannelser. Hvis filialdannelser alligevel kan etableres, når det ønskes af politiske grunde, har foreningen svært ved at gennemskue, hvorfor filialdannelser mellem etablerede skoler betragtes som uønskværdigt, da det kan muliggøre en mere rationel drift. Eftersom tilskud skal beregnes for den samlede institution (inkl. filialer), kunne en tilsvarende betingelse knytte sig til andre former for fællesdrift. Lovforslaget argumenterer med, at foræl-

dre med kortvarigt ophold i Danmark ikke på realistisk vis vil kunne tage initiativ til en ny friskole. Dette argument er dog næppe holdbart, da diverse virksomheder og institutioner har vist sig interesserede i at tage initiativ til oprettelse af internationale skoler, og filialvirksomhed på udelukkende en speciel, højprofileret skoleform virker derfor som forskelsbehandling. Mange bestående skoler har også svært ved at dække behovet for udvidelse, og de ville i en del tilfælde kunne spare væsentlige investeringer, dersom filialdrift var mulig for bestående skoler under friskoleloven.

Dansk Friskoleforening finder det besynderligt, at lovgivningen skal fastsætte minimumskrav til elevtallet på filialer. Dette kunne være en nødvendighed for at undgå spekulation i andre regler, såfremt muligheden for oprettelse af filialer var generelt gældende på skolerne, men det forekommer ganske unødvendigt i det foreliggende lovforslag. Elevtalskravet på filialer vil kun have den virkning, at muligheden nærmest vil være forbeholdt vore største byer, selv om der også eksisterer et vist behov i mindre bysamfund.

I øvrigt

I lovforslagets § 1, pkt. 6 under stk. 3 optræder efter vores vurdering en fejlagtig henvisning til lovens § 2, stk. 4, 3. pkt. Det burde være § 2 stk. 3, 3. pkt.

Konklusion

Dansk Friskoleforening finder det foreliggende forslag til lovændring for at være problematisk i en række henseender, og foreningen skal henstille, at det ændres og fremsættes uden unødvendige bureaukratiske bestemmelser og med et fremadrettet perspektiv.

Med venlig hilsen
p.f.v.

Ebbe Lilliendal,
landsformand

Cecil Christensen,
kontorleder

4

25. januar 2010

Undervisningsministeriet
Att. Trine Frederiksen
Institutionskontor 1
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Organisation for erhvervslivet
Confederation of Danish Industry

Sendt pr mail: IAIK1@uvm.dk
mrk. "Høring - Friskolelovforslag"

Høringsvar vedrørende lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseksamen (hf-kurser) (Internationale filialer og klasstrinskrav m.v.)

DI takker for muligheden for at kommentere udkast til forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v.

DI finder det glædeligt, at lovforslaget gør det nemmere at etablere filialer af internationale skoler således, at antallet af pladser på de internationale skoler kan øges.

DI har spurgt en række danske virksomheder om deres behov for internationale skoler til deres udenlandske medarbejders børn. Svaret er klart. Der er et behov for flere internationale skolepladser i Danmark – 55 pct. af virksomhederne oplever problemer med at få skolepladser til deres udenlandske medarbejders børn. Mangel på internationale skolepladser er skyld i, at 25 pct. af virksomhederne har oplevet problemer med at rekruttere internationale medarbejdere.

85 pct. af virksomhederne forventer at rekruttere flere internationale medarbejdere i de kommende år, og 40 pct. af virksomhederne mener, at det bliver et større problem i fremtiden at få pladser i de internationale skoler. Undersøgelsen viser desuden, at den nuværende danske folkeskole ikke er et alternativ.

Det er et stort tab for det danske samfund. Det kan betyde, at virksomhederne ikke får den ønskede vækst eller, at de vælger at flytte arbejdspladser ud af Danmark.

DI havde derfor gerne set, at der blev etableret en garanti for, at udenlandske medarbejdere kunne få deres børn i en international skole – men finder, at det nuværende lovforslag er et godt skridt på vejen. Endelig glæder det DI, at undervisningsministeren har åbnet op for en dialog om emnet, således at der følges op på, om der er tilstrækkelig kapacitet på området.

DI har ingen kommentarer til de øvrige dele af lovforslaget.

Med venlig hilsen

Bjarne Lundager
Uddannelseschef

Sarah Gade Hansen
Konsulent

Postadresse/Postal address

1787 København V (+45) 3377 3377
Danmark

di@di.dk
www.di.dk

Besøgsadresser/Visiting addresses

H.C. Andersens Boulevard 18 Sundkrogskaj 20
København V København Ø

CVR: 16 07 75 93

5

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Sendt til: IAIK1@uvm.dk

22. januar 2010

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2010-112-0268
Sagsbehandler
Astrid Gade
Direkte 3319 3236

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskoler og private grundskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseksamen (hf-kurser)

Ved e-post af 14. januar 2010 har Undervisningsministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseksamen (hf-kurser).

Forslaget giver ikke umiddelbart Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Datatilsynet forudsætter imidlertid, at persondatalovens bestemmelser vil blive iagttaget i forbindelse med en eventuel behandling af personoplysninger.

Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Astrid Gade

Modtaget i Undervisningsministeriet

19 JAN. 2010

Sagsnr.:

6

Deutscher Schul- und Sprachverein
für Nordschleswig

Aabenraa, 18.1.2010

UNDERVISNINGSMINISTERIET
Institutionskontor 1
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

(fremsendt pr. e-post)
mrk. "Høring - Friskolelovforslag"

**Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v.
Sagsnr. 123.863.031**

Tak for brev af 14. januar, hvor Undervisningsministeriet sender udkast til forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig (DSSV) er meget tilfreds med at de jfr. § 3.1 er undtaget for de nye krav om et bestemt antal elever i tre klassetrinsgrupper.

Derudover har DSSV ingen videre bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen
på formandens vegne

(Claus Diedrichsen)

Schulrat

die@dssv.dk

Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig
Vestergade 30
6200 Aabenraa
mobil 4025 8731

Undervisningsministeriet
Institutionskontor 1
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

25. januar 2010

Vedr. Høring over forslag om ændring af friskoleloven angående elevtalskrav m.m.

Tak for muligheden at kommentere udkast til lovændring til bl.a. klassetrinskrav, lovens § 2 stk. 1 og 2.

Foreningen af kristne friskoler ser med stor bekymring et sådant elevtalskrav, som vil true et par af vore skoler på eksistensen på trods af et samlet elevtal et godt stykke over de 32 på de nævnte klasetrin.

Vi foreslår at elevtalskravet på de nævnte klasetrin bortfalder og et samlet elevtalskrav i børnehaveklassen og 1-7. klasetrin på i alt 32 bevares, jf. friskolelovens § 19.

Hvordan skolerne i øvrigt vælger at organisere sig på klasetrin, mener vi må være op til skolerne / forældrene, hvis de i øvrigt overholder gældende lovgivningen.

Formand for foreningen af Kristne friskoler
Thorkild Bjerregaard

Mail: TB@mkf.dk

Undervisningsministeriet
Institutionskontor 1
Frederiksholms Kanal 25,
1220 København K.

Mrk. "Høring – Friskolelovforslag"

Sags nr.: 123.863.031

Risskov, den 21. januar 2010.

Høringssvar fra Frie Skolers Lærerforening

Frie Skoles Lærerforeningen takker for muligheden for at kommentere "udkast til forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser)".

Generelle bemærkninger til lovforslaget:

Frie Skolers Lærerforening (FSL) har ingen bemærkninger til forslagets første del, som hidrører muligheden for at oprette filialer på frie grundskoler, som er godkendt til at undervise på andre sprog end dansk.

Hvad angår den del af lovforslaget, som omhandler specificerede klassetrinskrav, så er FSL ikke enige i opdelingen af disse.

FSL mener, at det kan være nyttigt at formulere krav om et minimumselevtal, men ikke nødvendigvis krav om, hvor mange elever der skal være på hver årgang, eller i dette tilfælde på hvert "trin". Kravene til skolestørrelsen bør begrundes i, hvordan man definerer skolebegrebet. Skolen er et fællesskab, og derfor er det relevant at diskutere, hvor mange elever, der skal være i skolen, for at fællesskabet kan fungere.

Hvis disse krav kan honoreres, så mener FSL, at klassetrinskravene er underordnede, og at det er op til den enkelte skole og forældrene i denne at definere, hvorledes skolens elevårgange skal opdeles.

FSL har ingen bemærkninger til forslagets tredje del, som hidrører de private gymnasiers mulighed for at drive undervisning i statens bygninger.

Med venlig hilsen

Uffe Rostrup, næstformand
Frie Skolers Lærerforening
Ravnsøvej 6, 8240 Risskov
8746 9110 - 51556061
uro@fslnet.dk

9

Undervisningsministeriet
Institutionskontor 1
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
”Høring - Friskolelovforslag”.

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser)

KL har den 14. januar 2010 modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser) til høring.

KL har ingen bemærkninger til det fremsendte udkast til ændring af loven, der giver mulighed for etablering af filialer for skoler, der er godkendt til andet undervisningssprog end dansk samt indebærer et klarere klassetrinsskrav.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Hanne Lumholt', written in a cursive style.

Hanne Lumholt

Den 19. januar 2010

Jnr 03.02.14 K04
Sagsid 000213250

Ref SVC
svc@kl.dk
Dir 3370 3427

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/1

(10)

"Helle Rasmussen"
<hr@skaf-net.dk>
21-01-2010 11:36

Til <IAIK1@uvm.dk>
cc
bcc

Emne Høring - Friskolelovforslag

SDH historik: 21-01-2010 12:34:47 - Overført til sag nummer 123.863.031 :
Høring over friskolelovforslag 2009, med svarløbenummer
183.13F.033.

Undervisningsministeriet har i brev af 14. januar 2010 sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseksamen (hf-kurser) i høring hos Lærernes Centralorganisation.

Lærernes Centralorganisation har ingen bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Helle Rasmussen

Fællessekretariatet for LC og CO10
Niels Hemmingsens Gade 10, 4.
1153 København K
Direkte telefon 33 76 86 88
Mail: hr@skaf-net.dk

Denne mail er blevet scannet for virus af TDC Mailfilter.

Undervisningsministeriet
Institutionskontor 1
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Udvalgte medlemmer af
Lilleskolerne
Lilleskolerne
Lilleskolerne
Lilleskolerne
Lilleskolerne
Lilleskolerne
Lilleskolerne
Lilleskolerne
Lilleskolerne
Lilleskolerne

22. januar 2010

Vedr. Høring over udkast til forslag om ændring af friskoleloven angående elevtalskrav og filialer på internationale skoler m.m.

Tak for tilsendte udkast, som Lilleskolerne foreslår stilles i bero med henblik på at overveje at løse sagen med en regelforenklning frem for at indføre nye komplicerede krav i friskoleloven.

En sådan løsning, som vi gør rede for i dette høringssvar, vil også imødegå en række punkter i forslaget, som giver anledning til alvorlige bekymringer.

Elevtalskravet – forslagets § 1 nr. 1.

Lilleskolerne er bekendt med, at friskolelovens § 2, stk. 1 har givet anledning til uro og bekymring; men vi ser hverken noget formål eller nogle saglige begrundelser for et nyt elevtalskrav.

Løsningen kan derimod være at afskaffe en overflødig regel og forenkle friskoleloven.

Lilleskolerne foreslår, at friskolelovens § 2, stk. 1 og stk. 2 ophæves. Disse to bestemmelser er blevet overflødige set i lyset af de senere års ændringer af friskoleloven, der blandet andet indebærer præciseringer og kvalitative løft af tilsynet og skolernes beskrivelser af slutmål, delmål og undervisningsplaner, offentliggørelse af evalueringer, tilsynsrapporter og karakterer.

Friskolelovens § 19 indeholder i forvejen et elevtalskrav. Lovgivningen indeholder præcise og ganske detaljerede krav om, hvordan skolen skal gøre rede for sin undervisning, ligesom lovgivningen indeholder omfattende bestemmelser om tilsyn med undervisningen. Endvidere indeholder lovgivningen krav om, at skolen arbejder aktivt med undervisningsmiljøet. Disse bestemmelser tilsammen bør være nok til at sikre en ansvarlig og ordentlig skoledrift.

Hvilke klassetrin der skal være elever på må være skolens egen afgørelse, og ikke statens anliggende, svarende til at kommunerne træffer beslutning om at nogle skoler omfatter alle klassetrin, mens andre måske kun går til og med 4. klasse. Tiden er simpelthen løbet fra detaljerede krav om elevernes fordeling på klassetrin.

Endelig siger lovens § 1, at skolen har frihed til at tilrettelægge undervisningen i overensstemmelse med sin overbevisning. Denne frihed bør logisk set omfatte frihed til at beslutte, hvilke klassetrin skolen underviser på – naturligvis forudsat, at undervisningen lever op til, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen og at undervisningsmiljøet og elevernes trivsel i øvrigt er i orden, hvilket der jo allerede er lovgivet om.

Forslaget om at ophæve friskolelovens § 2, stk. 1 og 2 vil vi i øvrigt begrunde med, at høringsforslagets bestemmelser om detaljerede elevtalskrav på 'afdelinger' indenfor 1.- 7. klassetrin er vanskeligt at begrunde sagligt.

I bemærkningerne til forslaget anføres, at den nuværende ordning er uhensigtsmæssig, men det fremgår ikke på hvilken måde den er uhensigtsmæssig.

Om den administrative praksis hedder det blandt andet i bemærkningerne, at ministeriets praksis indebærer, "at skoler, der normalt har elever på 1.-7. klassetrin, men som enkelte år ikke har elever på enkelte klassetrin, ikke er blevet frataget retten til at være frie grundskoler efter friskoleloven".

Hertil kan føjes, at vi er bekendt med, at der findes flere skoler, der i årtier har modtaget tilskud uden at skolen har haft elever på alle klassetrin fra 1.-7. klassetrin og uden at det har givet anledning til bemærkninger eller påtaler fra ministeriets side. Sådanne skoler, som har fungeret glimrende, stabilt og fuldt åbent med hensyn til elevtallets fordeling på klassetrin, har deres gode ret til at tro, at skolen er drevet indenfor lovens rammer. Den administrative praksis ser vi ingen problemer i.

Tværtimod finder vi det foruroligende, hvis en praksis der har fungeret problemfrit og til alles tilfredshed pludselig ændres uden tungtvejende grunde – og med det eneste resultat, at nogle skoler får ødelagt deres hidtidige virke til gene for elever, forældre og medarbejdere.

I det omfang kostskoler rammes – hvilket er tilfældet for mindst 2 skoler – vil kommunernes mulighed for at anbringe børn på kostafdelinger også blive generet.

I begrundelsen for høringsforslaget angives hensynet til skolemiljøet og det pædagogiske miljø: "Hermed fastholdes størrelsen af det pædagogiske miljø samt ønsket om at give børnene oplevelse af et skolemiljø, hvor der kan skabes sociale relationer med andre børn på samme alder eller lidt yngre og lidt ældre."

Denne begrundelse er vi fuldstændig uforstående overfor.

- For det første må vi gøre klart, at netop spørgsmålet om "skolemiljø" og "pædagogisk miljø" er hjerteblod for hver enkelt fri grundskole, for det er jo det faktiske, levende skolemiljø og pædagogiske miljø, der viser skolens værdier og hvilken overbevisning man arbejder ud fra.
- Dernæst vil vi påpege, at forslaget savner definitioner af begreberne "pædagogisk miljø" og "skolemiljø" – begreber der, som bekendt, kan være mange forskellige og ganske velbegrundede opfattelser af, og som derfor er fuldstændig uegnede som målestok for kvantitative krav i lovgivningen.
- For det tredje indebærer lovgivningen allerede med tilsynsbestemmelserne, kravene om synlighed og åbenhed, bl.a. via skolens hjemmeside, og bestemmelserne om undervisningsmiljø, en meget tæt opfølgning med hensyn til "skolemiljø" og det "pædagogiske miljø".
- Endvidere må man tage i betragtning, at der ikke findes entydige sammenhænge mellem kvaliteten af "skolemiljø" og "pædagogisk miljø" på den ene side og kvantitative mål for elevtal og klassetrin på den anden side.
- Endelig må vi antage, at Undervisningsministeriets og eventuelt folketingets ønsker om at give børnene bestemte oplevelser af et "skolemiljø" må gælde for alle børn i Dan-

mark. I den forbindelse er forslagens konsekvenser vanskelige at gennemskue eksempelvis med hensyn til størrelsen af folkeskoler og kommunernes mulighed for at beslutte, at en skole kun omfatter fx bh.-4. Det må i hvert fald kræve nogle lovændringer, som kommunerne næppe er interesseret i. Høringsforslaget indebærer jo, at et tilfredsstillende "skolemiljø" skal omfatte en fordeling af elever på 1.-7. klassetrin.

Mod forslaget taler endvidere, at der vil være meget uheldige konsekvenser for en række skoler. Som eksempler kan gives:

- En skole oprettet 1968 i København, der i praksis omfatter bh.kl. – 5. klasse og således ikke har elever på 6. og 7. klassetrin. Skolen er meget søgt og er beliggende i et villakvarter og har svært ved at skaffe bygninger til flere elever.
- To kostskoler oprettet i henholdsvis 1985 og 1988. Begge skoler har i kølvandet på den såkaldte "tvindlovgivning" set sig nødsaget til at drosle dagskoleafdelingen ned og har i praksis kun haft ganske få elever under 6. klasse. En tredje kostskole er i samme situation, men har dispensation fra elevtalskravet i friskolelovens § 19.

Endelig taler de administrative konsekvenser for skolerne og Undervisningsministeriet imod lovforslaget. Skolerne skal være opmærksom på endnu en detailregler og formentlig indsende endnu flere oplysninger, som er uden betydning for kerneydelsen. Undervisningsministeriet skal kontrollere og håndtere de nye krav.

Påbudsparagraffen – forslagens § 1, nr. 7.

Lilleskolerne foreslår, som følge af ovenstående forslag, at paragraffen bortfalder.

Subsidiært foreslår vi, at paragraffen præciseres, fordi det er umuligt at overskue hvor lang eller kort tid en skole i praksis vil få til at efterkomme et eventuelt påbud. Så det bør tydeligt fremgå, hvor lang tid forud for en 5. september et påbud kan gives, således at der fuld klarhed over retssikkerhed med hensyn til hvor lang tid til skolen i praksis har til at efterkomme et forbud.

I den forbindelse foreslår Lilleskolerne, at et påbud skal afgives senest den 20. oktober i året forud for den 5. september, hvor påbuddet skal opfyldes. Datoen motiveres dels med, at det er 15 dage efter, at skolerne har indsendt elevtalsoplysninger til Undervisningsministeriet, dels med hensynet til at skolen har en fair chance for at opfylde påbuddet.

Filialer ved internationale skoler – forslagens § 1, nr. 2.

Lilleskolerne er tilfredse med, at spørgsmålet om "filialer" er kommet på lovprogrammet.

Vi finder dog, at muligheden bør åbnes for alle frie grundskoler. Dels fordi andre end internationale skoler kan have brug for denne mulighed, dels for at modvirke at friskoleloven bliver yderligere kompliceret med en særregel, der gælder for denne eller hin skole eller skoletype.

Vi finder det vigtigt både af hensyn til den praktiske administration af loven og af demokratiske hensyn til borgerne og brugerne af loven, at friskoleloven er gennemskuelig og let at forstå for forældre, bestyrelser og skoleledere. I den forbindelse er det beklageligt, hvis loven kommer til at indeholde alt for mange særbestemmelser.

Dispensationer og enkelte skoler i særlige situationer og ikrafttræden.

For en god ordens skyld skal nævnes, at Lilleskolerne med forslaget om at ophæve friskolelovens § 2, stk. 1 og 2 forudsætter, at skoler der hidtil har dispensation for elevtalskravene fx på grund af beliggenhed i landzoner får mulighed for at fortsætte på samme vilkår som hidtil.

Bemærkningerne nævner en række skoler med navn, som ikke vil blive omfattet af det foreslåede elevtalskrav. Udover de nævnte skoler findes der imidlertid en række skoler, som på mange måder ligner de nævnte skoler og som efter vores opfattelser derfor heller ikke bør være omfattet af eventuelt nye elevtalskrav. Blandt Lilleskolernes medlemmer drejer det sig om:

- Esrom Kost- og Friskole – se generel omtale ovenfor
- Skolen på Slotsvænget – se generel omtale ovenfor
- Onsbjerg Lille Skole – skolen ligger på Samsø og kan af demografiske grunde få vanskeligheder i enkelte år, selvom skolen har flere end 32 elever.
- Den Lille Skole i København – skolen, der er oprettet i 1968, omfatter i praksis bh.-kl. – 5. klasse, hvilket hidtil har været accepteret uden bemærkninger, bør principielt undtages for de foreslåede krav

Endelig skal Lilleskolerne foreslå, at det af ikrafttrædelsesbestemmelserne fremgår, at er i medfør påbudsparagraffen tidligst kan udstedes påbud til 5. september 2011.

Forslagets øvrige indhold giver ikke anledning til bemærkninger.

Lilleskolerne står naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående og medvirker meget gerne i drøftelser om eventuelle lovændringer.

Venlig hilsen

Søren Erhard Hansen
formand

Peter Højgaard Pedersen
sekretariatsleder

Undervisningsministeriet
Att.: IAIK1@uvm.dk

Ang.: Høring – Friskolelovforslag.

Høring over udkast til ændring af lov om friskoler og private gymnasieskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og hf-kurser.

Tak for det tilsendte udkast.

Foreningen har disse kommentarer:

Lovforslaget giver frie grundskoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk, og private gymnasieskoler, der udbyder undervisning, der sigter mod en tilsvarende international eksamen, som er adgangsgivende til videregående uddannelser i Danmark, mulighed for at etablere filialer til denne undervisning.

I lovforslaget indgår der en klar definition af hvilke skoletyper, der er omfattet af lovforslaget, altså en præcisering af hvad der i denne sammenhæng forstås ved en international skole. Det er hensigtsmæssigt, at denne afgrænsning finder sted, og foreningen finder afgrænsningen meget tilfredsstillende.

Ønsket om at kunne oprette filialer/afdelinger har tidligere været fremsat som et generelt ønske fra de private gymnasieskoler side. Kredsen af private gymnasieskoler er meget lille og området reguleret ned i detaljen, så det må anses for udelukket, at en sådan tilladelse ville kunne føre til Tvind-lignende konstruktioner. Vi vil derfor endnu engang foreslå, at man udbreder muligheden for at oprette filialer til hele kredsen af private gymnasieskoler.

Lovforslaget indebærer endvidere, at private gymnasieskoler med grundskoleafdelinger under visse betingelser kan give undervisning i en statslig institutions bygninger. Vi forstår forslaget sådan, at det er et krav, at den private gymnasieskole har sin egen grundskole; men at den omtalte undervisning kan være på enten grundskole- eller gymnasieniveau. Foreningen kan tilslutte sig forslaget.

M.h.t. klasstrinskravene vil de foreslåede formuleringer ikke umiddelbart volde problemer for de private gymnasieskoler, idet grundskoleafdelingerne på de private gymnasier er oprettet i henhold til lov om private gymnasier, hvoraf det fremgår, at en grundskoleafdeling kun behøver at omfatte 8. og 9. klasstrin (og kan omfatte andre klasstrin).

Vi vil imidlertid erindre om, at grundskolen ved Rønde Gymnasium fra sommeren 2010 udskilles som selvstændig grundskole som følge af gymnasiets overgang til offentligt selveje. Denne grundskole har historisk tradition for at starte undervisningen på 7. klasstrin. Dette må naturligvis også være muligt i fremtiden uden at skolen lander i et tomrum mellem gamle og nye regler.

I bemærkningerne til lovforslaget under punkt 2.1.2 bemærker vi, at ministeriet følger en kedelig tendens til at bortskrive dispensationsmuligheder i lovgivningen. Dette giver betydelig begrænsede muligheder for i dagligdagen at afprøve nye ideer og initiativer, ligesom det forekommer underligt at man på den ene side åbner op for filialer på en gruppe skoler medens man strammer lovgivningen for andre skoler.

Med venlig hilsen
Per Knudsen, formand
Private Gymnasier og Studenterkurser

(13)

RIGSREVISIONEN

Undervisningsministeriet
Institutionskontor 1
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Landgreven 4
Postboks 9009
1022 København K

Tlf. 33 92 84 00
Fax 33 11 04 15

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Ændring af love om frie grundskoler mv. og private gymnasier mv.

15. januar 2010

Undervisningsministeriet har med mail dateret 14. januar 2010 fremsendt udkast til ændring af lov om friskoler og private grundskoler mv. samt lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamener.

Kontor: D5

J.nr.: 2009-5000-15

Rigsrevisionen ikke har bemærkninger til udkastet, idet lovforslaget ikke ses at ændre ved de gældende retningslinjer for disse skoleformers aflæggelse af regnskab og revision.

Med venlig hilsen

John Frederiksen
Specialkonsulent